

Klage over ved dette Seminarium, men jeg har megen Tvivl om, at det er godt i alle Henseender. Jeg skal først tillade mig at bringe i Erindring, at det er baseret paa en aldeles eensidig religiøs Retning, hvilken forøvrigt er mig ganske uvedkommende, ligesom de fleste andre religiøse Retninger; jeg anfører dette kun, fordi det er Noget, som bør tages i Betragtning, da man betroer Skolelærerne Religionsunderviisningen i alle Landets Skoler. I Forbindelse med denne eensidige religiøse Retning staaer en aldeles ultradansk Bestræbelse i Underviisningen, hvoraf jeg ikke er nogen stor Ven, da den netop gaaer ud over den Retning i Underviisningen, som jeg mindst kan ønske, at den skal gaae ud over, nemlig de exacte Videnslaver, der ikke ere velsæete i den ultradanske Verden. Jeg anfører dette Moment for at bringe i Erindring, at man skal være forsigtig med at skabe saadanne Anstalter, hvor Eensidighed kommer til at gjøre sig gjældende, thi man maa husle paa, at naar Concurrencen falder bort, kommer Eensidigheden frem med fuld Styrke, og den saakaldte frie Underviisning overgives tilsidst til denne eensidige religiøse Retning og ultradanske Bestræbelse. Naar man dernæst heraaber sig paa Lærerpersonalet, spørger jeg, om det virkelig er saa hyppeligt, som det seer ud til, naar man læser Bekjendtgjørelserne og Afgangsbeviserne, hvor man finder mange Navne paa dygtige Mænd, som skulle være Lærere der? Det lyder overmaade godt, men hvorledes er dette at forstaae? Det maa man vide, thi det er et ganske aparte Forhold. Det er saaledes at forstaae, at disse Mænd foredragsviis give een Time hver fjortende eller hver ottende Dag; de holde Foredrag over et eller andet interessant Emne, som staaer i en mere eller mindre nær Forbindelse med den Gjenstand, de repræsenterer, men kan man da kalde det at veilede til Examen? Nei, dertil hører en ganske anden Plig og Bedholdenhed i den daglige Underviisning, end der paa denne Maade kan præsteres, og i alle Tilfælde mener jeg, at det er for lidt til at kunne prale med deres Navne. Der nævnes ogsaa undertiden Lærere, som ikke ere det, og jeg behøver blot i saa Henseende at henvise til, hvad man kan læse i de offentlige Blade i

denne Tid saavel som allerebe for lang Tid siden. Man har udhævet, at Examinerne ved Statsseminarierne og ved det saakaldte Friseminarium ere af en saa overordentlig forskjellig Bestaffenhed, og jeg indrømmer, at der er Forskjel; der er nemlig to Forskjelligheder. Den ene er den, at Candidaterne ved Statsseminarierne examineres af deres egne Lærere, hvorimod de ved Blaagaards Seminarium examineres af fremmede Lærere. Den anden Forskjel er derimod den, at disse fremmede Lærere examinere ved Blaagaardsseminariet under Paavirkning af ogsaa at have Erfaringen fra Examinationen ved den private Skolelærereexamen, hvor Forbringerne ere nedstemte til det mindst Mulige. Der kan unægtelig fordres en Emule mere ved Seminariet, men stor Forskjel er der ikke; man bliver ligefrem ved Candidaternes Bestaffenhed nødt til at stemme Forbringerne ned, efter hvad der præsteres. Factum er derfor efter min Anskuelse, at der examineres langt mildere, saavel ved Skolelærereexamenen som ved Friseminarieret paa Nørrebro (P. Olsen: Neil). Det ærede Medlem siger Nei, men jeg troer, at jeg har langt større Erfaring med Hensyn hertil end det ærede Medlem fra Skjelsør. Der examineres mildere ved de Examinier, hvor man er nødt til at nedstemme sine Forbringere, og man kan med sin bedste Villie ikke gjøre Andet, thi Trykket er for stort. Jeg siger altsaa, at det er min Overbeviisning, at Examen er factist mildere ved disse to Prøver end ved Statsseminarierne. Jeg har ikke selv været med til at examinere ved Statsseminarierne, men jeg henter min Overbeviisning i saa Henseende fra en aldeles paalidelig Kilde, fra en Mand, der har med begge Examinier at gjøre, og jeg kan derfor have en bestemt Formening derom, foruden at jeg efter Forholdets Natur maa have den Overbeviisning, at Examen er strengere ved Statsseminarierne. (Høgsbro: Fællesexamenscommissioner!) Ja, Fællesexamenscommissioner skal jeg ikke have Noget imod, naar jeg blot maa være fri for at være med. Jeg skal dernæst henlede Opmærksomheden paa et andet Factum. Det er ved Bekjendtgjørelsen af 29de Mai 1857 bestemt, at Enhver, der indstiller sig til Skolelærereexamen, skal i mindst eet Aar enten selv